

จากบุคคลที่น่าสนใจสู่ประชากรทั้งหมด: การทำให้การสร้างโปรไฟล์เป็นอุตสาหกรรม

การเกิดขึ้นของการสร้างโปรไฟล์ — จากการตรวจสอบอย่างตั้งใจเป่าและด้วยมือของ “บุคคลที่น่าสนใจ” เฉพาะเจาะจง สู่การเฝ้าระวังแบบอัตโนมัติและต่อเนื่องของประชากรทั้งหมด — เป็นหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งที่สุดในวิธีการใช้อำนาจ บทบาทของเทคโนโลยี และขอบเขตของความเป็นอิสระส่วนบุคคล สิ่งที่เกิดขึ้นหนึ่งต้องใช้ความพยายามของมนุษย์อย่างมาก ความสำคัญระดับสถาบัน และการคัดเลือกโดยเจตนา ได้พัฒนาไปสู่โครงสร้างพื้นฐานที่ราบรื่นซึ่งสร้าง รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมของคนนับพันล้านคนแบบเรียลไทม์ มักเกิดขึ้นเป็นผลพลอยได้จากชีวิตประจำวัน

การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าโดยเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว มันเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างการขยายตัวของระบบราชการ วิกฤตความมั่นคงที่เกิดขึ้นแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่า แรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับการสร้างรายได้จากข้อมูล และการลดต้นทุนส่วนเพิ่มของการเก็บรวบรวม การเก็บรักษา และการอนุมานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์จึงไม่ใช่เพียง “การเฝ้าระวังที่มากขึ้น” แต่เป็นระบอบที่แตกต่างไปในเชิงคุณภาพ: ระบอบที่แทนที่แรงเสียดทานตามธรรมชาติด้วยขนาดที่ไร้แรงเสียดทาน การใช้ดุลยพินิจของมนุษย์ด้วยระบบอัตโนมัติแบบอัลกอริทึม และความสงสัยแบบพิเศษต่อคน少数ด้วยการสังเกตการณ์พื้นฐานต่อคนส่วนใหญ่

แก่นแท้ของมันคือการเปลี่ยนแปลงพื้นฐาน: การสร้างโปรไฟล์ได้เปลี่ยนจาก **งานฝีมือแบบศิลปิน** — ที่เลือกสรรใช้แรงงานเข้มข้น และเน้นการอธิบาย — มาเป็น **กระบวนการอุตสาหกรรม** — ที่ครอบคลุมทุกคน อัตโนมัติ และเน้นการทำนาย สิ่งที่มาอาจจะอธิบายการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยระบุช่วงเวลาที่ข้อจำกัดถูกกัดกร่อน และความสามารถใหม่ๆ ถูกหลอมรวมเป็นระบบการอนุมานที่ต่อเนื่องและครอบคลุมประชากรทั้งหมด

I. รากฐาน: การสร้างโปรไฟล์ในฐานะแนวปฏิบัติแบบเลือกสรรและด้วยมือ

การสร้างโปรไฟล์ ในรูปแบบพื้นฐานที่สุด คือการรวบรวมและตีความข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่ออนุมานลักษณะนิสัย ทำนายพฤติกรรม หรือจัดประเภทความเสี่ยง รากเหง้าของมันย้อนกลับไปไกลถึงยุคโบราณ

จักรวรรดิโบราณได้ทำสำมะโนประชากรไม่ใช่เพื่อการเก็บภาษีหรือเกณฑ์ทหารเท่านั้น แต่เพื่อการจัดประเภทด้วยเจ้าหน้าที่โรมันและผู้บริหารจักรวรรดิจีนได้จัดกลุ่มประชากรตามอาชีพ ความภักดี และสถานะ สร้างแผนที่ความสัมพันธ์ในยุคแรกที่สามารถระบุภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นได้ สถาบันศาสนาได้เก็บรักษามบันทึกการเกิด การแต่งงาน การสารภาพบาป และพฤติกรรมทางศีลธรรม สร้างกราฟสังคมต้นแบบที่เผยให้เห็นเครือข่ายของอิทธิพลและการเบี่ยงเบน

อย่างไรก็ตาม ระบบเหล่านี้มีข้อจำกัดที่ชัดเจน: **ข้อมูลมีราคาแพง** การรวบรวม การตรวจสอบ การเก็บรักษา และการตีความข้อมูลต้องใช้แรงงานมนุษย์อย่างมาก ด้วยเหตุนี้ การสร้างโปรไฟล์จึงยังคงเป็น **การเลือกสรร เป็นครั้งคราว และมีขอบเขตจำกัด** มันมุ่งเน้นไปที่ชนชั้นสูง ผู้เห็นต่าง หรือกลุ่มที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์ — ไม่ใช่ประชากรทั้งหมด

ในยุคโรนยุคต้นสมัยใหม่ ความเลือกสรรนี้ยังคงอยู่แม้รัฐจะขยายอุปกรณ์เฟียร์วังของตน ความพยายามด้านข่าวกรองมุ่งเป้าไปที่พวกนอกคริสต คู่แข่งทางการเมือง นักลึกลับนำเข้า และสายลับต่างชาติ ผ่านผู้ให้ข้อมูล การดักจับจดหมาย และการเฟียร์วังทางกายภาพ ห้องดำ (**cabinets noirs**) ของฝรั่งเศสและรัฐอื่นๆ เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของแนวทางนี้: ทีมเสมียนเปิดจดหมายด้วยมือ คัดลอก และปิดผนึกใหม่เพื่อส่งต่อ การดำเนินการเหล่านี้ถูกจำกัดโดยธรรมชาติ มันมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายที่มีมูลค่าสูงเพราะสิ่งที่กว้างกว่านั้นเป็นไปไม่ได้ทางลอจิสติกส์

แม้ในขั้นนี้ พลังของ **เมตาตาตา** ก็ถูกเข้าใจอย่างชัดเจน ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสาร — ผู้ส่ง ผู้รับ เวลา และเส้นทาง — สามารถเปิดเผยเครือข่ายและเจตนาโดยไม่ต้องเข้าถึงเนื้อหา เรื่องอื้อฉาวการสอดแนมไปรษณีย์อังกฤษปี 1844 ได้นำเรื่องนี้มาสู่ความสนใจของสาธารณชนอย่างชัดเจน นักปฏิวัติอิตาลี จูเซปเป มัชชีนี ซึ่งลี้ภัยอยู่ในลอนดอน สงสัยว่าจดหมายของเขาถูกเปิดโดยการตามคำขอของมหาอำนาจต่างชาติ เขาและผู้สนับสนุนได้ใส่เมล็ดฝิ่นและเมล็ดทรายไว้ในซองจดหมายเป็นเครื่องหมาย เมื่อจดหมายมาถึงในสภาพที่ถูกกระทบ มัชชีนีได้ผลักดันให้ โรมัส ดันคอมบ์ ส.ส. ฝ่ายหัวรุนแรง ยกเรื่องนี้ขึ้นในรัฐสภา เรื่องอื้อฉาวที่เกิดขึ้นเผยให้เห็นการเปิดจดหมายอย่างเป็นระบบภายใต้ใบอนุญาตที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เซอร์ เจมส์ เกรแฮม ซึ่งก่อให้เกิดความโกรธเคือง การสอบสวนของรัฐสภา และการยกเลิกแผนกลับของไปรษณีย์ในที่สุด นี่เป็นหนึ่งในความตื่นตระหนกเรื่องความเป็นส่วนตัวสมัยใหม่อันดับแรก และย้ำให้เห็นว่าข้อมูลเชิงสัมพันธ์เพียงอย่างเดียวสามารถทำลายเครือข่ายการเชื่อมโยงได้อย่างไร

เพื่อตอบสนอง เกิดบรรทัดฐานทางกฎหมายเช่น “ความลับของการติดต่อกัน” (**Briefgeheimnis, secret de la correspondance**) หลักการเหล่านี้จำกัดการใช้ข้อมูลการสื่อสารให้มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน เช่น การส่งเท่านั้น ห้ามการนำไปใช้ในทางอื่นเพื่อการเฟียร์วังหรือการสร้างโปรไฟล์ แนวคิดพื้นฐานนั้นเรียบง่ายแต่ลึกซึ้ง:

ข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะไม่ควรถูกนำไปใช้ใหม่เพื่อสร้างโปรไฟล์ที่กว้างขึ้นของบุคคลหรือเครือข่าย

หลักการนี้จะดังก้องตลอดหลายศตวรรษ — แต่ในที่สุดก็ถูกกัดกร่อนภายใต้แรงกดดันทางเทคโนโลยีและสถาบัน

II. ศตวรรษแห่งระบอบราชการ: การขยายตัวโดยปราศจากการทำให้เป็นอัตโนมัติ

ศตวรรษที่ 20 ได้ขยายการสร้างโปรไฟล์อย่างมากในขณะที่ยังคงรักษาข้อจำกัดหลายอย่างจากยุคก่อน ความต้องการของสงครามทั้งหมดต้องการการรวบรวมข้อมูลที่ไม่เคยมีมาก่อน การเซ็นเซอร์จดหมาย การสกัดกั้นสัญญาณ และการถอดรหัสลับได้ขยายการเฟียร์วังให้เกินขอบเขตชนชั้นสูงไปสู่ประชากรส่วนใหญ่ สถาบันต่างๆ เช่น สำนักความมั่นคงแห่งชาติ ได้สถาปนาการดักจับในวงกว้าง ในขณะที่หน่วยงานภายในประเทศรวบรวมไฟล์กว้างขวางเกี่ยวกับกลุ่มการเมือง นักรุนแรงที่น่าสงสัย และเครือข่ายอาชญากรรม

อย่างไรก็ตาม การสร้างโปรไฟล์ยังคง **มุ่งเป้าเป็นพื้นฐาน** การดักฟังโทรศัพท์ผูกติดกับบุคคลหรือสายเฉพาะไฟล์ข่าวกรองถูกคัดสรรโดยนักวิเคราะห์มนุษย์ แม้ปริมาณจะเพิ่มขึ้น ความสนใจของมนุษย์ยังคงเป็นคอขวด

ระบบคอมพิวเตอร์ยุคแรก (ทศวรรษ 1950-1970) เริ่มเปลี่ยนขนาดของการเก็บรักษาบันทึก รัฐบาลและบริษัทต่างๆ ได้ทำให้อัตโนมัติการ ประวัติศาสตร์ และฐานข้อมูลอาชญากรรมเป็นดิจิทัล ทำให้สามารถเรียกคืนและเชื่อมโยงข้ามได้เร็วขึ้น แต่ระบบเหล่านี้ยังคงทำงานกับ **บันทึกแยกส่วน** ไม่ใช่กระแสพฤติกรรมต่อเนื่อง

ในช่วงทศวรรษ 1970 ความกังวลเกี่ยวกับ “คลังข้อมูล” ส่วนกลางได้กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางกฎหมาย พระราชบัญญัติความเป็นส่วนตัวเป็นส่วนหนึ่งของสหรัฐฯ ปี 1974 และกฎหมายคุ้มครองข้อมูลยุคแรกของยุโรปได้นำหลักการจำกัดวัตถุประสงค์ การลดข้อมูลให้เหลือน้อยที่สุด และความโปร่งใสเข้ามา กรอบเหล่านี้ได้ขยายตรรกะของความลับในการติดต่อไปสู่ยุคดิจิทัล

อย่างไรก็ตาม มันถูกสร้างขึ้นบนสมมติฐานที่สำคัญ: ว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น **มีขอบเขตและเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว** พวกเขาควบคุมบันทึก — ไม่ใช่กระแส สมมติฐานนี้จะพังทลายในไม่ช้า

III. จุดเปลี่ยน: จากบันทึกสู่ของเสียข้อมูล

จุดแตกหักที่ชัดเจนเกิดขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1990 และต้นทศวรรษ 2000 กับการเติบโตของอินเทอร์เน็ต — ไม่ใช่แค่ในฐานะสื่อการสื่อสาร แต่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ผลิตข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

ระบบดิจิทัลสร้าง **ของเสียข้อมูล**: เมตาเดต้าที่ถูกสร้างขึ้นโดยอัตโนมัติเป็นผลพลอยได้จากการกระทำปกติ การเชื่อมต่อ การค้นหา การคลิก และการเคลื่อนไหวทุกครั้งล้วนสร้างร่องรอยที่สามารถบันทึก เก็บรักษา และวิเคราะห์ได้ด้วยต้นทุนที่แทบไม่มี

นี่คือจุดเปลี่ยนที่สำคัญ:

การสร้างโปรไฟล์หยุดเป็นกิจกรรมที่กระทำกับข้อมูล และกลายเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ผลิตข้อมูลนั้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบันทึก logs การเชื่อมต่อ การสืบค้น DNS และข้อมูลการกำหนดเส้นทาง ซึ่งเผยให้เห็นรูปแบบพฤติกรรมแม้ไม่ต้องเข้าถึงเนื้อหา ต่างจากเมตาเดต้าของไปรษณีย์ — ซึ่งชั่วคราวและกระจาย — เมตาเดต้าดิจิทัลนั้นคงอยู่ centralized และค้นหาได้อย่างง่ายดาย

บนโครงสร้างพื้นฐานนี้ แพลตฟอร์มอย่างกูเกิลและเมตาได้เปลี่ยนการสร้างโปรไฟล์ให้เป็นโมเดลทางเศรษฐกิจหลัก เครื่องมือค้นหาบันทึกเจตนา เครือข่ายสังคมวางแผนที่ความสัมพันธ์ ระบบนิเวศมือถือติดตามการเคลื่อนไหว เครื่องมือติดตามที่ฝังตัวขยายการมองเห็นไปทั่วส่วนใหญ่ของเว็บ พิกเซลติดตามของเมตา ซึ่งมีอยู่ในประมาณหนึ่งในสามของเว็บไซต์ยอดนิยมทั่วโลก ติดตามกิจกรรมที่อยู่นอกแพลตฟอร์มของตนเอง มักจับสัญญาณที่ละเอียดอ่อนจากบริบทด้านสุขภาพ การเงิน หรือการเมือง

เกิดความตระหนักที่สำคัญในสภาพแวดล้อมนี้:

เนื้อหากลายเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นในระดับมาก ในหลายกรณี รูปแบบความสัมพันธ์ไม่ได้เป็นเพียงตัวแทนของความหมาย — แต่มีประโยชน์ในการวิเคราะห์มากกว่าเนื้อหาเอง

เมตาเดต้าไม่ได้บอกเพียงว่ามีสารสื่อสารเกิดขึ้น แต่ทำให้สามารถ **สร้างเนื้อหาขึ้นใหม่ได้ในเชิงความน่าจะเป็น** ใครสื่อสารกับใคร เมื่อไหร่ บ่อยแค่ไหน และในบริบทที่กว้างขึ้นอะไร สามารถจำกัดสิ่งที่กำลังสื่อสารได้อย่างมาก ข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ — การสังกัดร่วมกัน บทบาทอาชีพ ตำแหน่งทางการเมือง ความสัมพันธ์ทางสังคม — ทำให้พื้นที่ของการตีความที่เป็นไปได้แคบลงไปอีก

เมื่อเวลาผ่านไป ข้อจำกัดเหล่านี้กลายเป็นการก้าวนาย เมตาเดต้าไม่ได้เป็นเพียงการบรรยาย แต่เป็นการสร้างสรรค์ มันไม่ได้มาพร้อมกับเนื้อหาเท่านั้น — แต่บ่อยครั้งสามารถ **ประมาณหรืออนุมานมันได้** โดยเฉพาะเมื่อรวมกลุ่มในระดับใหญ่

การค้นหาเผยให้เห็นเจตนา ความถี่ในการสื่อสารเผยให้เห็นความแข็งแกร่งของความสัมพันธ์ การอยู่ร่วมสถานที่เผยให้เห็นการเชื่อมโยง เมื่อมีขนาดเพียงพอ สัญญาณเหล่านี้จะมารวมกันเป็นแบบจำลองพฤติกรรมที่แม่นยำสูง ซึ่งมักทำให้ไม่จำเป็นต้องเข้าถึงเนื้อหาโดยตรง

ระบบขององค์กรปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมเพื่อการสร้างรายได้ ระบบของรัฐจำกัดมันเพื่อการควบคุม — แต่ทั้งคู่ต่างพึ่งพาเครื่องจักรพื้นฐานเดียวกัน: **การทำนายผ่านการอนุมานพฤติกรรมในระดับใหญ่**

IV. เกล็ดขนมปังที่ไม่มีทางหนี: จุดยึดที่ยั่งยืน

ลักษณะเฉพาะของการสร้างโปรไฟล์แบบอุตสาหกรรมคือการเกิดขึ้นของ **เอกลักษณ์ที่ยั่งยืน**

ระบบก่อนหน้านี้พึ่งพาตัวระบุที่เปลี่ยนแปลงได้ — ชื่อ เอกสาร ที่อยู่ — ซึ่งสามารถเปลี่ยนหรือปกปิดได้ ระบบสมัยใหม่สร้างเอกลักษณ์ขึ้นใหม่ผ่านสัญญาณที่ทับซ้อนกัน:

- ลายนิ้วมือของอุปกรณ์
- รูปแบบพฤติกรรม
- กราฟสังคม
- เครื่องหมายชีวภาพ (ใบหน้า ท่าเดิน เสียง)

ภาพที่แชร์ต่อสาธารณะทำหน้าที่เป็นจุดยึดที่ทนทาน แม้เมื่อบุคคลเปลี่ยนบัญชีหรือใช้นามแฝง ระบบจดจำใบหน้าก็สามารถเชื่อมโยงเอกลักษณ์ใหม่ข้ามชุดข้อมูล โดยเฉพาะในบริบทของรัฐหรือข่าวกรอง การปรากฏร่วมกันในภาพถ่ายหรือเหตุการณ์ที่ใช้ร่วมกันยิ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกอนุมาน

นัยยะนั้นลึกซึ้ง:

█ เกล็ดขนมปังไม่ได้เป็นสิ่งที่บุคคลประกาศอีกต่อไป แต่เป็นสิ่งที่ถูกอนุมานอย่างต่อเนื่อง

สิ่งนี้ขจัดแรงเสียดทานจำนวนมากที่เคยจำกัดการเฝ้าระวังมาก่อน การระบุตัวตนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสัญญาณใดสัญญาณหนึ่ง มันเกิดจากความซ้ำซ้อนข้ามหลายสัญญาณ

V. การหลอมรวม: จากจุดข้อมูลสู่ภววิทยา

จุดสุดยอดของการพัฒนานี้คือ **การหลอมรวมข้อมูล**: การผสานชุดข้อมูลที่แตกต่างกันเข้าเป็นระบบวิเคราะห์ที่เป็นหนึ่งเดียว

แพลตฟอร์มอย่าง Palantir Technologies รวมบันทึกของรัฐบาล การทำธุรกรรมทางการเงิน กิจกรรมโซเชียลมีเดีย ข้อมูลตำแหน่ง และเมตาเดต้าการสื่อสารเข้าเป็นโมเดลที่เชื่อมโยงกันของบุคคลและเครือข่าย ระบบเหล่านี้สร้างภววิทยาที่เปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งอนุญาตให้นักวิเคราะห์สอบถามความสัมพันธ์ ตรวจสอบรูปแบบ และสร้างการทำนาย

ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลง ในงานบังคับใช้กฎหมายการเข้าเมือง เครื่องมือ ELITE (Enhanced Leads Identification and Targeting for Enforcement) ของ Palantir เต็มแผนที่ด้วยเป้าหมายที่อาจเป็นไปได้ โดยดึงข้อมูลจากบันทึกวีซ่า ข้อมูลการจ้างงาน เมตาเดต้าโทรศัพท์ ความเชื่อมโยงทางสังคม และแม้แต่ข้อมูลที่อยู่จาก Medicaid หรือ HHS เพื่อกำหนด “คะแนนความเชื่อมั่นของที่อยู่” และสร้างแฟ้ม ข้าราชการสามารถระบุย่าน “ที่มีเป้าหมายมาก” สำหรับปฏิบัติการ โดยระบุบุคคลไม่ใช่เพียงจากหลักฐาน

โดยตรง แต่เพราะ **ลายเซ็นพฤติกรรมและความสัมพันธ์** ของพวกเขาคล้ายกับกรณีที่ถูกกระบุมาก่อน การหลอมรวมที่คล้ายกันปรากฏในเครื่องมืออย่าง ImmigrationOS ซึ่งรวมประวัติการเดินทาง ข้อมูลชีวภาพ และข้อมูลสังคมเพื่อจัดลำดับความสำคัญ

ความสงสัยไม่ได้ถูกค้นพบอีกต่อไป — แต่ถูก **สร้างขึ้น**

การสร้างโปรไฟล์ไม่ได้เพียงบันทึกความจริง แต่สร้างมันขึ้นมาอย่างแข็งขันโดยการนำความสัมพันธ์ที่เป็นไปได้ในเชิงความน่าจะเป็นขึ้นมา ซึ่งกลายเป็นสิ่งที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

VI. จากการอธิบายสู่การป้องกันล่วงหน้า

การสร้างโปรไฟล์แบบดั้งเดิมส่วนใหญ่เป็นการย้อนหลัง มันพยายามอธิบายการกระทำในอดีต — ใครก่ออาชญากรรม ใครจัดวางแผนการ ใครเป็นภัยคุกคาม

การสร้างโปรไฟล์แบบอุตสาหกรรมเป็นการทำนายและป้องกันล่วงหน้า มันระบุ:

- ใครอาจก่ออาชญากรรม
- อาชญากรรมอาจเกิดขึ้นที่ไหน
- ใครอาจผิดนัด ช radicalize หรือเบี่ยงเบน

ตรรกะนี้มักถูกเปรียบเทียบกับวิสัยทัศน์ใน **Minority Report** ซึ่งบุคคลถูกจับกุมก่อนที่จะก่ออาชญากรรม แม้ระบบสมัยใหม่จะขาดการมองเห็นที่แน่นอน แต่ความคล้ายคลึงทางโครงสร้างก็ชัดเจน: เครื่องมือตำรวจทำนายวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง การโทร 911 เครื่องอ่านป้ายทะเบียน และสัญญาณทางสังคมเพื่อสร้าง “รายการร้อน” หรือคะแนนความเสี่ยง

ระบบสมัยใหม่ทำงานบนความน่าจะเป็น บุคคลถูก flagged ไม่ใช่เพราะพวกเขาจะกระทำ แต่เพราะพวกเขา **คล้ายคลึงทางสถิติกับคนอื่นที่เคยกระทำ**

การเปลี่ยนแปลงนั้นละเอียดแต่ลึกซึ้ง:

บุคคลไม่ได้ถูกตัดสินเป็นหลักจากพฤติกรรมอีกต่อไป แต่จากตำแหน่งของพวกเขาในภูมิทัศน์ที่เป็นความน่าจะเป็น

ความสงสัยกลายเป็นโครงสร้าง — ถูกสร้างขึ้นอย่างต่อเนื่องแทนที่จะถูกกระตุ้นจากเหตุการณ์แยกต่างหาก

VII. กฎหมายในยุคของการอนุมาน

กรอบทางกฎหมายเช่น กฎระเบียบคุ้มครองข้อมูลทั่วไป (GDPR) พยายามกำหนดขีดจำกัดผ่านความยินยอม ความโปร่งใส และการลดให้เหลือน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม มันเผชิญกับข้อจำกัดทางโครงสร้าง

ระบบกฎหมายส่วนใหญ่ควบคุม **ข้อมูลในฐานะวัตถุ** การสร้างโปรไฟล์สมัยใหม่ได้รับพลังจาก **ความสัมพันธ์และการอนุมาน** ซึ่งยากต่อการกำหนด สังเกต หรือจำกัดมาก

ความท้าทายเพิ่มเติม ได้แก่:

- การไหลของข้อมูลอย่างต่อเนื่องข้ามเขตอำนาจศาล

- ข้อยกเว้นกว้างสำหรับความมั่นคงแห่งชาติและ “ผลประโยชน์ที่ชอบด้วยกฎหมาย”
- ระบบอัลกอริทึมที่ทึบแสงและต้านทานการตรวจสอบ

ผลลัพธ์คือความไม่สอดคล้องที่ยั่งยืน:

กรอบทางกฎหมายที่ออกแบบสำหรับยุคของบันทึก พยายามปกครองยุคของการอนุมาณที่ต่อเนื่องและทำนายได้

VIII. ความไม่สมดุลของอำนาจ

การสร้างโปรไฟล์แบบอุตสาหกรรมสร้างความไม่สมดุลทางโครงสร้าง

บุคคลสร้างข้อมูลอย่างต่อเนื่องผ่านการมีส่วนร่วมในชีวิตสมัยใหม่ การหลีกเลี่ยงเป็นไปได้แต่มีต้นทุนสูงและไม่สมบูรณ์ ในขณะเดียวกัน:

- บริษัทต่างๆ รักษาระบบที่ทึบแสงซึ่งได้รับการปกป้องด้วยความลับ
- รัฐเข้าถึงและรวมข้อมูลผ่านอำนาจทางกฎหมายหรือพันธมิตร
- ความซับซ้อนทางเทคนิคปิดกั้นการรับผิดชอบ

ผลลัพธ์คือความไม่สมดุลที่ชัดเจน:

คนจำนวนมากถูกทำให้เข้าใจได้ง่าย ส่วนผู้มีอำนาจยังคงทึบแสงอยู่ค่อนข้างมาก

IX. การทำให้เป็นภายใน: การสร้างโปรไฟล์และการควบคุมตนเองของพฤติกรรม

นอกเหนือจากมิติทางสถาบันและเทคโนโลยี การทำให้การสร้างโปรไฟล์เป็นอุตสาหกรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิทยาอย่างลึกซึ้ง การเฝ้าระวังไม่ได้ทำงานเป็นเพียงพลังภายนอกอีกต่อไป มันกลายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เป็นภายใน

พลวัตนี้ถูกคาดการณ์โดย มิเชล ฟูโกต์ ในการวิเคราะห์ของเขาเกี่ยวกับแพโนปติคอน: การออกแบบเรือนจำเชิงทฤษฎีของเจเรมี เบนธัม ซึ่งนักโทษที่มองเห็นผู้สังเกตการณ์กลางแต่ไม่เห็นตัวเขาเอง จะทำให้การมีวินัยกลายเป็นภายในและควบคุมพฤติกรรมของตนเองภายใต้ความไม่แน่นอนของการถูกเฝ้าดูอย่างต่อเนื่อง พลังของแพโนปติคอนอยู่ที่การ **คาดการณ์** มากกว่าการสังเกตการณ์ตลอดเวลา

การสร้างโปรไฟล์แบบอุตสาหกรรมขยายตรรกะนี้อย่างมหาศาล บุคคลทำงานภายในสภาพแวดล้อมที่การกระทำอาจถูกบันทึก วิเคราะห์ และตีความในรูปแบบที่ทึบแสง — โดยแพลตฟอร์มที่ปรับให้เหมาะกับการมีส่วนร่วม หรือรัฐที่ประเมินความเสี่ยง ผลลัพธ์คือการเปลี่ยนไปสู่ **การควบคุมตนเอง**

สิ่งนี้ปรากฏในรูปแบบ:

- การเซ็นเซอร์ตนเองในโพสต์ การค้นหา หรือการเชื่อมโยง
- การหลีกเลี่ยงกลุ่ม หัวข้อ หรือสถานที่บางอย่าง
- การปรับตัวให้เข้ากับบรรทัดฐานที่รับรู้เพื่อลดคะแนนความเสี่ยง
- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในบริบทดิจิทัลและทางกายภาพ

สิ่งสำคัญคือ การปรับตัวเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องมีแรงบังคับโดยตรง มันเกิดจากความคาดการณ

การควบคุมถูกใช้ออกไปไม่เพียงผ่านสิ่งที่ระบบทำ แต่ผ่านสิ่งที่บุคคลหลีกเลี่ยงที่จะทำ

ผลกระทบขยายออกไปเกินกว่าบุคคล เมื่อผู้คนเซ็นเซอร์ตนเองและคัดแยกตนเอง ข้อมูลที่ถูกสร้างขึ้นจะเสริมสร้างรูปแบบ ทำให้การทำนายในอนาคตถูกกำหนด ระบบไม่เพียงสังเกตความจริง — แต่ยังปรับเปลี่ยนมันอย่างละเอียดอ่อน สร้างวงจรป้อนกลับที่ทำให้ความสอดคล้องกลายเป็นปกติ

X. จุดจบของการเฝ้าระวังแบบเลือกสรร

การสร้างโปรไฟล์ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงพื้นฐาน:

- จาก การมุ่งเป้า สู่ การครอบคลุมทุกคน
- จาก ด้วยมือ สู่ อัตโนมัติ
- จาก ย้อนหลัง สู่ ทำนาย
- จาก กระจัดกระจาย สู่ บูรณาการ

ระบบก่อนหน้านี้ถูกจำกัดด้วยแรงเสียดทาน — ต้นทุน เวลา ความสนใจของมนุษย์ ระบบอุตสาหกรรมจัดข้อจำกัดเหล่านี้ การเฝ้าระวังกลายเป็นสิ่งที่ล้อมรอบ การรวมเข้าเป็นสิ่งที่เป็ค่าเริ่มต้น

หลักการที่ว่าข้อมูลควรรับใช้เฉพาะวัตถุประสงค์ที่ใด yctyทางให้กับกระบวนการที่ ข้อมูลทั้งหมดอาจถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้

XI. สรุป: ราคาของการมีส่วนร่วม

ส่วนโค้งยาวจากความลับของประชาชนสู่การหลอมรวมข้อมูลดิจิทัลเผยให้เห็นรูปแบบที่สม่ำเสมอ: การขยายเทคโนโลยีแต่ครั้งเพิ่มขอบเขตของการสร้างโปรไฟล์ ในขณะที่การตอบสนองทางกฎหมายและสังคมล่าช้ากว่าสิ่งที่ทำให้ปัจจุบันแตกต่างคือโครงสร้าง การสร้างโปรไฟล์ไม่ได้เป็นกิจกรรมที่มุ่งไปที่บุคคลเฉพาะอีกต่อไป — แต่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่บุคคลมีอยู่ภายใน

หมวดหมู่ของ “บุคคลที่น่าสนใจ” ละลายหายไป ทุกคนกลายเป็นผู้ที่อยู่ภายใต้การประเมินอย่างต่อเนื่อง

การเปลี่ยนแปลงนี้ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงจากอำนาจของรัฐ แต่จากแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ แพลตฟอร์มที่ดูเหมือนฟรีทำงานผ่านการสกัดข้อมูลพฤติกรรม วลี “หากคุณไม่ได้จ่ายเงินสำหรับผลิตภัณฑ์ คุณคือผลิตภัณฑ์” สะท้อนถึงสัญชาตญาณ — แต่ยังประเมินความจริงต่ำไป

สิ่งที่ถูกผลิตออกมาไม่ใช่บุคคล แต่เป็น **แบบจำลองการทำนาย** ของบุคคล — ที่พวกเขาได้ สามารถนำไปใช้ได้ และมักไม่สามารถเข้าถึงได้สำหรับบุคคลที่มันเป็นตัวแทน

ความท้าทายหลักอยู่ที่ช่องว่างระหว่างการรับรู้และความจริง

ประการแรก ผู้คนประเมิน **ผลกระทบ** ของสิ่งที่ถูกรู้ต่ำไป การสร้างโปรไฟล์ทำงานผ่านการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ — ในอดีต อ่อนแอ หรือทางอ้อม — สามารถกำหนดผลลัพธ์ การเชื่อมโยงกับใครบางคนที่ไม่พึงปรารถนา อาจส่งผลต่อโอกาส คนหนึ่งถูกตัดสินไม่ใช่เพียงในฐานะบุคคล แต่ในฐานะความสัมพันธ์

ประการที่สอง ผู้คนประเมิน **ขอบเขต** ของสิ่งที่สามารถรู้ได้ต่ำไป ระบบอนุমানคุณลักษณะที่ละเอียดอ่อน — ทางการเมือง ศาสนา เพศ เศรษฐกิจ — ไม่ใช่จากคำเปิดเผยโดยตรง แต่จากรูปแบบ การอนุমানเหล่านี้กลายเป็นสิ่งที่นำไปปฏิบัติได้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง

บุคคลถูกประเมินไม่เพียงจากสิ่งที่พวกเขาเปิดเผย แต่จากสิ่งที่สามารถอนุমানได้ — และจากคนที่พวกเขาเชื่อมโยงด้วย

การมีส่วนร่วมในชีวิตดิจิทัลจึงเป็นการแลกเปลี่ยนโดยนัย: ความสะดวกสบายแลกกับความเข้าใจได้ การแลกเปลี่ยนนี้ไม่โปร่งใสและไม่สามารถต่อรองได้

ความท้าทายไม่ได้อยู่ที่การหยุดยั้งการทำให้เป็นข้อมูล แต่คือการจำกัดมัน — เพื่อฟื้นฟูแรงเสียดทาน บังคับใช้ขีดจำกัด และรับประกันความรับผิดชอบ

คำถามหลักชัดเจน:

การแทรกแซงจะเกิดขึ้นก่อนที่โครงสร้างพื้นฐานของการสร้างโปรไฟล์ถาวรจะฝังรากลึกเกินกว่าจะทำลายได้อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่?

หากปราศจากการแทรกแซงเช่นนั้น ราคาของการมีส่วนร่วมจะไม่ใช่เพียงข้อมูล — แต่คือการกัดกร่อนของขอบเขตระหว่างการถูกสังเกต การถูกอนุমান และในที่สุดคือการถูกกำหนด